NAM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2.65 — MỖI SỐ 6 XU — NGÀY THỨ HAI 26 MAI 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOÏN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

Toutes les correspondances et la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large
Une seule insertion . . . . 0 $ 20 le cm/m
Par contrat annuel
Par conditions et gros
insertion. . . . . 0 $ 15 le cm/m
Réclames dans la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le cm/m
On traite à forfait pour les séries importantes.

Cái hay của người mình

II

Hai là cái tinh trọng sinh-mệnh. Câu khai tâm thứ nhất của người mình, mẹ dạy con, anh bảo em, ông nhủ cháu là câu : thân-thể phát phu, thụ chi phụ mẫu, bất khả hủy-thương : cái sinh-mệnh của mình là không phải của riêng mình, muốn tự ý hủy hoại thế nào thì hủy-hoại ; cái sinh-mệnh đó là của cha mẹ mình giao phó cho mình, càng tưởng nến lời cha mẹ mình bao nhiêu thì càng phải bảo trọng cái thân-thể mình bấy nhiêu ; treo cao không dám, lội nước không dám, đánh lộn không dám, phạm tội lỗi không dám, mấy điều giới ấy chôn vào bụng, in vào óc từ lúc mới biết nói biết đi, mới bắt đầu học lễ, kinh hơn thập giới của tôn-giáo, sợ hơn thập điều của nhà vua ; cái khuôn vàng thước ngọc làm người ở đời là lời châm-ngôn bất dịch của ông Khổng thánh-sư : thủ thân vi đại, không nói như người Âu Mỹ Nhật-bản bây giờ, cái thói tự sát dã thịnh hành đến nỗi thành hẳn ra như một cái chủ-nghĩa cho mọi người trong xã-hội mê-mải sùng bái hay là như một cái ác-dịch ám-ảo mọi người trong xã-hội truyền-nhiễm lẫy nhau thì ở dân-tộc mình cũng lại không từng có thế, mà đến cái lý-thuyết chán đời là một cái lý-thuyết cao-thượng ở các nước khác, mà ở nước mình cũng ít có người đàm luận tới ; có một đôi người nhập môn ông Trang, ông Lão thì là những người lỗi lạc phi thường cả, tư tưởng rộng, trí-lự nhiều, lịch-duyệt chuyện đời đã thâm, gánh vác việc đời cũng lắm, hoặc là ông hưu-quan đầu-bạc, qui ẩn chốn điền-viên, hoặc là ông chí-sĩ lòng son, lưu lại nơi xa lạ, từng lẫn lội với đời, chìm nổi với đời có khó có nhọc với đời chán, cái thân thì vẫn ở trong cuộc thế mà vì cảnh trần phàn nhiều, đường thế gập gềnh, cái khí ức-uất lao-tao, phải tạm gửi mình vào một cái thế-giới ngoài cái thế-giới hiện-tại này để thư thái tinh-thần, hàm-dưỡng tinh-tinh ; ấy các cụ ta thuở xưa cũng có chán đời mà chán đời như thế, có lẽ càng chán đời thì càng được việc cho đời hơn, vì con người ta mà tinh thần được thư-thái, tinh-tình có hàm-dưỡng thì đến lúc làm cơ ứng biến tâm chí càng tỉnh-tao, đảm-lực càng kiên-định, mà việc đời càng cần đáng được đề như chơi ; một nhà danh-sĩ Tây đã có nói : phàm thánh hiền hảo kiệt xưa nay đều có một cái thế-giới ngoài thế-giới, là nghĩa thế. Còn phần nhiều người mình thì đều là ham tiếc sinh-mệnh, bảo-trọng thân-thể ; nói đến cái chết thì ai cũng rùng mình rợn gáy : coi một đám tang của người mình, từ lúc hấp-hối chết, lúc tắt nghi cho đến sau khi chết, nào ba ngày, nào năm mươi ngày, nào trăm ngày, nào tiểu-tường, nào đại-tường, gọi hồn, thành phục, phát khốc, tiểu liệm, đại liệm, nhập quan, chuyển cữu, đi đường, thành phần, độ vong, yên vị, đối với một cái sinh-mệnh trịnh-trọng mà quyến-luyến biết là nhường nào ! Một người nghèo khó đến một bữa không có mà ăn, mảnh vải không có mà quấn, mà vẫn chịu lay-thay lưới thưới, kiếm bữa lưng bữa vực, ăn sáng lo tối, cố làm sao cho qua được cái ngày tháng khốn khổ nhục nhằn, còn trông thấy cái bóng mặt trời lúc nào thì du bệnh-hoạn tàn-tật, phải ăn mày ăn xin cũng sống dày sống dọa, sống hèn sống diếu cho sống được thì thôi, chứ không đành nhắm mắt mà từ giã cái thân thái-dương kia đã bày bao nhiêu cái cảnh-tượng muôn thâm nghìn sầu trong quãng đời mình phải đi qua bể ; người nước khác thấy thế không khỏi lỗi dân-tộc mình là nhát, nhẫn-nhục vô sỉ qua, có biết đâu rằng cái hèn nhát, cái nhẫn nhục vô sỉ ấy chính cũng cái tinh trọng sinh-mệnh mà ra.

Bởi cái tinh trọng sinh-mệnh mà người nào người nấy, lúc nào cũng chỉ lo ngập lo cạn, nghĩ xa nghĩ gần, sao cho cái sinh-mệnh mình được chắc chắn vững bền, phong lưu no-đủ, thành ra biết ăn cần ở kiệm, lự viễn ưu thâm, dậy sớm thức khuya, tay bừa chân lấm không lấy làm nhọc nhằn, dầu xương dãi nắng, lên ngược xuống xuôi không lấy làm vất-vả, cả chua mặn mặn mà thích khẩu cũng chẳng khác gì cao-lương, áo vải quần nâu mà ấm cật cũng chẳng khác gì nhung đoạn, ít có cái nết ăn bợ làm biếng, ít có cái thói lăng xi phù xa ; ta chẳng từng thấy thuỳnh-thoàng có được một vài nhà vườn cau ao cá, tiền trăm bạc nghìn không thiếu gì mà cũng vẫn ăn nhịn để dành, siêng-năng công việc, nửa đêm còn ở ngoài đồng tát nước, hửng đông đã theo chân trâu vác cày đi đấy ư ? Lại chẳng từng nghe có kẻ có bạc vô bạc hũ, thóc từng bồ, ruộng từng cánh mà suốt đời không thấy mấy khi ăn miếng ngon, mặc của tốt, chồng không hề chân giày chân dép, vợ không hề vòng nhẫn hột hoa, cũng cày sâu cuốc bẫm, cũng buôn ngược bán xuôi, cũng dè sẻn từng đồng, cũng lượm lặt từng tí, mà thực thì cóc vàng cóc tía, làm thân giữ của cho xã-hội đấy ư ? Và trong một xã-hội mà người nào cũng biết lấy sinh-mệnh làm trọng thì tự-nhiên sinh ra cái phong-tục giữ trật-tự, kính trưởng thượng, sợ luật phép, chuộng hòa-bình, huynh-thì đệ bằng, bè bảo-ban, vua quan dễ bề cai-trị, tinh tàn ác không mấy người thường có, ăn mạng kiếp không mấy khi xảy ra, cũng dễ tổ-chức nên một cái xã-hội tề-chỉnh nghiêm-trang thái-bình vui vẻ.

Một cái dân-tộc cần kiệm tích súc, làm siêng-năng mà tiêu tiện-tằn, mà nếu lợi-nguyên khai-phát được hết, nhân-công lợi-dụng được hết thì nước làm gì chẳng thịnh, dân làm gì chẳng giàu ; trong một xã-hội mà ăn ở với nhau lúc nào cũng được tề-chỉnh nghiêm-trang, thái bình vui-vẻ thì cách cái « hoàng-kim thế-giới » tưởng cũng chẳng bao xa ; mà được như thế đều do một cái tinh trọng sinh-mệnh gây nên, ai bảo rằng cái tinh ấy không phải là một cái tinh-chất tốt của dân-tộc mình vậy.

T.

NHỮNG NƯỚC NÀO ĐÃ CÔNG-NHẬN CHÁNH-PHỦ XÔ-VIẾT

Nhiều nước đã lập lại cuộc bang-giao về chính-trị với chánh-phủ Xô-viết. Trong các nước ấy có nước Anh, nước Đức, nước Áo, nước Ý, nước Thổ, nước Ba-lan, nước Hy-lạp, nước Lithuanie, nước Letlonie, nước Estnoine, nước Phanh-lăng, nước Đan-mạch, nước Na-uy. Nhiều nước khác cũng đã lập lại cuộc giao-tế về lý-tài với chánh-phủ Xô-viết. Về hiện nay chánh-phủ Xô-viết đương điều-đình với nước Hà-lan để lập lại cuộc bang-tế. Cuộc điều đình với Nhật-bản, Trung-hoa và Lỗ-mã-ni hiện đương đình hoãn. Còn như nước Tuỵ-sĩ, từ ngày Conradi, là người hành-thích M. Vorowsky đại-biểu chánh-phủ Xô-viết được trắng án, thì chánh-phủ Xô-viết vẫn để chế nước ấy. Nước Pháp và nước Hoa-kỳ thì chưa lập lại cuộc giao-tế với chánh-phủ Xô-viết.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 24 và 25 Mai 1824

Người Đức làm giấy bạc giả

Hai người Đức ở Cologne bị bắt về việc phát-hành giấy bạc giả năm mươi francs của sở quản-lý Pháp Bỉ.

Việc nước Nga

Nhiều quan thẩm-phán về tòa án cách-mệnh cao về việc hối lộ bị kết án ; 17 người bị án xử tử, còn thì phải án giam.

Một chiếc tàu Nhật bị đâm

Tàu Kayonmaru bị đâm, thủy-thủ bị hại.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 25 và 26 Mai 1924

Tin về phi-trưởng Pelletier d'Oisy

Có lẽ ngày 25 phi-trưởng Pelletier d'Oisy cưỡi một chiếc tàu bay của tỉnh Cantong (?) cho mượn bay đi Pékin.

Việc chánh-trị nước Đức

Chánh phủ nước Đức vẫn điều-đình với đảng Quốc-dân, đảng ấy kết liên với Veilk ze (?) và mấy đoàn-thể về tả được làm một cánh phản-đối cả thảy là 180 phiếu.

Đảng Quốc-dân ưng thuận cái chương-trình của các nhà giám-định song có yêu cầu mấy khoản : Giao giả nước Đức cái quyền cai-trị trong hạt trú-binh, lập lại cuộc thống-nhất sở quan-thuế nước Đức, Đông-minh phải thu lại các đường hỏa-xa biện do các quan Pháp-Bỉ quản lý, cho các quan chức bị trục xuất được trở về, Đông-minh rút quân ở hữu-ngạn sông Rain về.

Việc kinh tế nước Đức

M. Theyssen lấy cớ rằng thợ mỏ đình công, bèn đóng cửa các xưởng trong bạt Hambourg và bạt Rhur không làm nữa.

Nước Thổ với nước Anh

Về việc nước Thổ nước Anh điều-đình với nhau về đất Mossoul xưa nay vẫn của nước Thổ, vì đất ấy là một đất có nhiều dầu. Mossoul xưa nay vẫn của nước Thổ, vì đất ấy là một đất của Thổ. Nước Anh muốn được các đất Mossoul, Kerkouk, Soubeymanie, Hevandoua (?), nhưng tâm lòng ái quốc của nước Thổ rất là khẳng khái, cho nên hai nước khó lòng mà điều-đình với nhau cho ổn được. Việc ấy có lẽ phải mang đến hội Vạn-quốc.

Một việc phát-minh về vô-tuyến-điện

Có tin rằng ở nước Anh có phát minh được một việc rất quan-trọng trong nghề vô tuyến-điện. Hiện đã thí nghiệm gởi tin đi xa 4,000 kilo-mètres. Vì việc phát-minh ấy, nên các bản-đồ về việc đặt các dồn vô-tuyến-điện mới từ nước An đến các thuộc-quốc đều hoãn lại cả không thi hành với.

Bắc-đẩu bội-tinh

Hồng giáo chủ Dubois được thăng đệ tứ đẳng bắc-đẩu bội-tinh, Hồng giáo chủ Touchet, mông thưởng đệ ngũ đẳng bắc-đẩu bội tinh.

NƯỚC PHÁP NỢ CẢ THẢY BAO NHIÊU ?

Mười năm về trước, các trái-khoán của Pháp công độ 30 nghìn triệu, chia với dân số mỗi người là 768 quan.

Đến nay các trái-khoán của nước Pháp tính bằng chỉ-tệ thì cộng là 309 nghìn triệu, chia với dân-số mỗi người là 7.923 quan. Tính bằng kim-tệ, theo giá hối đoái vào độ cuối décembre mới rồi thì cộng là 436 nghìn triệu (Chia với dân-số mỗi người là 11.246 quan).

Cả trái khoản thường chia làm hai hạng : Nội trái : 270 nghìn triệu rưỡi ; ngoại trái : 39 nghìn triệu tính bằng chỉ-tệ.

Nội trái lại chia làm bốn thứ : trái-khoản vô định : 63 nghìn triệu rưỡi ; trái-khoản hữu hạn : 40 nghìn triệu ; trái-khoản vô hạn : 143 nghìn triệu rưỡi ; tiền nợ của nhà Pháp quốc ngân hàng : 23 nghìn triệu.

CÁC THƯ-VIỆN TO NHẤT THẾ-GIỚI

Các thư-viện to nhất thế-giới là những thư-viện sau này :

Thư-viện Bibliothèque nationale, ở Paris : 3.500.000 quyển sách ; U. S. A. of Congress ở Washington ; 2.918.259 quyển sách ; Public Library, ở New York : 2.637.505 quyển sách ; British Museum Library ở London : 2.500.000 quyển sách ; Harvard University, ở Cambridge : 2.101.000 quyển sách ; Graven age ở Hà-lan : 2.0.0.0 0 quyển sách ; Preustische Stantsbibliotek ở Berlin : 1.500.000 quyển sách ; Bayer sche Bibliothek ở Muo ch : 1.350.000 quyển sách.

NGƯỜI PHI-LUẬT-TÂN VỚI NƯỚC HOA-KỲ

Ở Manille có tin đến nói rằng người Phi-luật-tân mưu hủy hoại cái suối nước ngọt ở đảo Corregidor, chỉ một xuyt nữa thì cái mưu của họ thành. Đảo Corregidor là một đảo có thành-lũy kiên-cố để giữ đường bể vào vũng Manille.

Đảo ấy có một đoàn lính Hoa-kỳ, và linh pháo thủ Phi-luật-tân đóng, xưa nay vẫn coi là chỗ yết hầu của thành Manille vậy.

Các quan binh lại còn tiếp được thư dọa hủy-hoại các trại tàu bay Camp Nichols gần Manille và Camp Slotsenburg ở Pampanga vì vậy chánh-phủ phải đặt các tháp bằng thép, có đèn lò rất mạnh để giữ-gìn.

Giống muỗi và giống nhặng

có quan-hệ với khí-hậu thế nào ?

Giống muỗi và giống nhặng sinh sản nhiều ít, cốt tại khí-hậu ; nhiệt độ cao hay thấp, giời mưa hay tạnh, không khí và mặt đất ướt hay ráo, gió thổi mạnh hay yếu, đều có cái quan-hệ rất mật thiết với giống muỗi và giống nhặng, kỳ giả đã từng xem xét trong một năm, xin kể đại khái như sau này :

1) Quan-hệ với nhiệt-độ. — Vào khoảng tháng sáu, tháng bảy, muỗi nhặng sinh sản rất nhiều, đến mùa đông thì ít đi, xem thế thì biết giống muỗi giống nhặng rất có quan-hệ với nhiệt độ. Sau tiết thanh-minh, khi giời đã ấm, giống muỗi giống nhặng mới bắt đầu đẻ trứng, về sau nhiệt-độ càng cao, sinh sản càng nhiều, khi nóng lên đến 30 độ, là cái thời-kỳ rất hợp về sự phát sinh của giống muỗi và giống nhặng, khi nóng lên các nơi, thì muỗi nhặng lên các nơi ; cho nên để giữa tiết bể ở giữa giời mà khí nóng lên đến ngoài 40 độ, thì muỗi nhặng cũng sợ nóng mà lẫn lút, khi ấy ở trong nhà muỗi nhặng lại nhiều hơn lúc khác, và ở cánh cây ngọn cỏ sum sít trong đêm ngồm cả mất. Cuối mùa thu nhiệt độ giảm dần đi, muỗi nhặng cũng ít dần, đi đến lúc có sương, thì muỗi nhặng chết nhiều, những con còn lại chỉ là những con mới hóa, hoặc trốn tránh vào trong nhà cửa lẫn ấp hoặc ẩn náu vào trong hang trong hốc, cứ nhận đó suông cho qua ngày qua tháng, đợi đến khi giời ấm mới lại ra.

2) Quan-hệ với mưa nắng. — Giời tạnh khí ấm, thì giống muỗi giống nhặng phát sinh mau lắm ; mưa dầm gió bấc, thì nó sinh sản ít đi ; là vì cớ này :

Muỗi : — Đêm nào giời tạnh khí ấm, nước không nổi sóng, thì muỗi đẻ trứng một nhiều ; còn lúc mưa dầm gió bấc, khí giời lạnh-lẽo, muỗi nấp ở trong cỏ rác ; tuy cũng có ít con đến đẻ ở mé nước, nhưng vì nước có sóng, trứng trôi ra giữa ao giữa hồ, bị cá hay là loài sâu khác ăn mất ; vả lại giời mưa to, trên mặt đất nước mưa chảy xiết, những con công-quăng cũng trôi xuống sông xuống hồ, rồi bị cá ăn đi.

Nhặng. — Giời tạnh khí ấm, giống nhặng để trứng ở trong các thứ thối phân, trứng hóa ra ròi, ròi hóa ra dặng, dặng hóa ra nhặng, sinh trưởng rất mau. Vả lại, khí tạnh ráo, người làm ruộng thường đem phân bón ruộng, rồi vào đất cũng hóa ra dặng mà rồi hóa thành nhặng, vì thế nhặng khi tạnh ráo, giống nhặng phát sinh dễ lắm ; nhưng khi mưa dầm giời tối, thì giống nhặng ít đẻ trứng ở trong thùng phân, và người làm ruộng cũng ít đem phân bón ruộng, cho nên loài nhặng cũng nhờ thế mà bớt được ít nhiều. Lại có một cách chiêm nghiệm rất là dễ hiểu : đêm nào mà thấy bên đèn điện ruồi nhặng xúm-xít nhiều hơn khi thường, tất là giời sắp mưa to, việc ấy đã thí nghiệm nhiều lần mà không bao giờ sai cả.

3) Quan-hệ với khí giời khô hay ẩm. — Khí giời k ô hay ẩm, cũng có quan-hệ với giống muỗi giống nhặng lắm. Giời nắng ráo thì các ngòi các rãnh đều khô, muỗi không đẻ trứng vào đâu được ; nhưng mà ở các ngòi rãnh khi nước khô gần hết, những chỗ bùn lầy nhớp nhúa, thì lại có nhiều ròi và công quăng lắm. Ở các nơi thôn quê và các tỉnh thành chưa có nước máy, thì đến mùa nắng ráo, lại là một cái cơ-hội rất tốt cho giống muỗi giống nhặng phát-sinh, vì rằng nhà nào cũng phải chứa nước ăn nước rửa mà nước chứa trong chum hoặc là trong bể cạn, thì thường đến hàng tháng không thay, cho nên con công-quăng sinh sản rất nhiều ; nước hầu động lại, sinh ra ròi và công-quăng, vì thế cái nạn nhiều muỗi nhiều nhặng, lại rất là khốn khổ khó chịu. Khí khí giời ẩm thấp, thì muỗi nhặng nhiều nơi sinh sản thật, nhưng vì giời mưa luôn, những đồ chứa nước ở trong nhà, thường hay thâu đi, thì cái tổ công-quăng giảm đi mà muỗi nhặng bớt được.

4) Quan-hệ với gió to hay gió nhỏ. — Đương lúc gió thổi mạnh, muỗi thường nấp ở đám cỏ rác không dám ra, cho nên đêm nào có gió to, thì ít muỗi lắm ; nhặng cũng thế, gió thổi mạnh thì không bay được ; cho nên đêm nào gió to, thì ở chung-quanh đèn điện, có thấy muỗi và nhặng xúm-xít lại đâu. Đêm nào đương gió hay là gió nhỏ, thì muỗi hay lên giữa giới, hoặc là theo ngọn gió mà bay đi nơi khác, mà nhặng thì thường tổ bay liềng. Đi xa đến đâu cũng được, không có cái gì trở ngại cả.

X.

VĂN UYỂN

Đề bức họa cầu anh quán em

Phúc đức khen ai cả một nhà,
Anh cầu em quán chị giồng đa.
Nghìn thu miệng thế còn ghi tạc.
Phúc đức khen ai cả mắt mà.

Nữ-sinh, Ng-thị-Minh-Hiền

Tiễn người đồng sự đổi lên Cao bằng

Quan bà tiễn biệt chén kim-lôi,
Vó ngựa đường cao rudi mấy thôi,
Xếp gói thi thư lên mạn ngược,
Chuyên nghề châm chích tập văn xuôi
Bắc nam hồ thỉ nguyện là chí,
Lớn nhỏ công danh, cũng với đời.
Chốn hiểm, nhà nho, nhiều thú thích
Ba-giăng chờ mãi nước đây, chơi.

Đền Kiếp-bạc

Giăng thu Kiếp-bạc dạo thuyền chơi,
Nô nức chen nhau mấy rẫy người,
Thanh kiếm nhấp nhô trên mặt nước
Ngọn đèn chót vót giữa lưng trời.
Giòng sông nhấp nhoáng in màu đỏ,
Núi thuốc nu tàm vẫn sắc tươi,
Cảnh mới, ghi công thần tướng cũ,
Còn non, còn nước, vẫn còn dài.

Ng-văn-Uyên.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 29 độ
15 giờ 31 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba, 27 Mai 1924
S. Restituta

Âm-lịch

24 tháng tư, năm Giáp-tí
Ngày Bính-ngọ
Hành Thổ. Sao Tất, Trực Trừ
KỴ Tác-tạo, Chiêm cát.
NGHI Tế-tự, Ky-phúc, Khai-quang, Quan-kế. Kết-hôn, Tu-tạo, Tài-chủng
Mỗ KHÁC

Giá bạc. Kể từ ngày 25 Mai 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 60.

Quan Học-chính Tổng-trưởng về nghỉ dưỡng bệnh bên qui-quốc.

— Quan Học-chính Tổng-trưởng Đông pháp Joubin đại-nhân về nghỉ dưỡng bệnh bên qui quốc. Ngày 14 Mai 1924 mới rồi, ngài có gởi lời từ biệt sau này cho cho các viên chức trong ngạch học-chính :

« Hanoi, le 14 Mai 1924

Quan Học-chính Tổng-trưởng Đông-pháp tư cho quan Giám-đốc Sở đẳng Học-chính Bắc-kỳ ở Hà-nội,

Nhân lúc tôi về nghỉ dưỡng bệnh bên Mẫu-quốc, và trước khi đời chân đi, không thể thân-hành đến khắp các học-đường mà ngỏ lời từ-biệt được, vậy tôi nhờ ngài tỏ lời mến tiếc và

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

chức-lạng với các viên-chức thuộc quyền ngài, và xin ngài nhận lấy cái tình-ý lương-bảo và lời chúc thân-ái của tôi đối với ngài.

Mong rằng cái kỳ-hạn tôi xa vắng đây sẽ không dài lắm, mà tôi sẽ có thể sang nhận việc ngay trước khi hết hạn nghỉ. Ký tên : JOUBIN »

Sao lục tờ trên này thông-tư cho các bà Đốc, các ông Đốc các trường đệ-nhất cấp trong xứ Bắc-kỳ và nhờ các ngài chuyển báo cho các viên-chức ấy Nam thuộc quyền các ngài.

Hà-nội, le 23 Mai 1924

Quan Giám-đốc Sở-đồng Học cảnh Bắc-kỳ :

DE LAFFERRANDERIE

Thi bằng vật-lý học và vạn-vật học. — Đến ngày 20 juin 1924 sẽ có kỳ thi lấy bằng Vật-lý Hóa-học và Vạn-vật học (Sciences physiques, chimiques et naturelles) theo như chỉ dụ ngày 7 janvier 1919.

Kỳ vấn đáp sẽ thi tại trường Thuốc chiều thứ sáu 20 juin hồi 3 giờ.

Các kỳ thi thực hành sẽ mở tại phòng thí-nghiệm (Laboratoires) trường Cao-đẳng đường Bobillo.

Kỳ thi Hóa-học thực-hành sẽ mở sáng thứ bảy 21 juin hồi 3 giờ.

Kỳ thi Vật-lý học thực hành sẽ mở ngày thứ bảy 21 juin hồi 3 giờ chiều.

Kỳ thi Động-vật học thực hành sẽ mở chiều thứ hai 23 juin hồi 8 giờ.

Kỳ thi Thảo-mộc thực hành sẽ mở chiều thứ hai 23 juin hồi 8 giờ.

Các thí sinh phải biên tên tại phòng thư-ký trường Thuốc trước ngày 16 juin 1924.

Chương-trình nền Trung-học Pháp. — Đạo chỉ-dụ ngày 3 Mai và nghị-định ngày 3 décembre 1923 về việc sửa đổi chương-trình của nền Trung-học Pháp thì đến ngày khai trường sau này sẽ thi-hành tại trường Albert Sarraut ở Hanoi và trường Chasseloup-Laubat ở Saigon.

Thi bằng Thành-chung học tốt-nghiệp. — Sáng hôm nay đã bắt đầu thi vấn đáp. Các thí-sinh thi có các cô các cậu sau này được vào kỳ ấy :

Mlles Trần-thị-Cúc, Đoàn-thị-Dan, An-thị-Kỹ, Ngô-thị-Loan, Hoàng-thị-Nga. Phạm-thị-Quyền, Lê-thị-Thảo, Nguyễn-thị-Tỉ, Đỗ-thị-Sẹ, Trịnh-thục-Oanh.

MM. Bạch-như-Ấp, Thảo-Bông, Ng-xuân-Chi, Ng-khắc-Cống, Ng-đình-Duy, Đoàn-quang-Hân, Trần-ngọc-Hoàn, Trần-mạnh-Hoan, Ng-thụy-Hùng, Trần-như-Khu, Đặng-v-Liêm, Lê-v-Mai, Đặng-v-Mùi, Dương-mộng-Ngọc, Lương-tấn-Nguyên, Lý-văn-Nam, Phạm-quang-Phốc, Vũ-v-Phương, Vũ-văn-Sinh, Trần-v-Tâm, Đoàn-trọng-Thái, Phạm-hy-Thành, Phùng-đình-Tín, Ng-phúc-Tố, Đoàn-quang-Tường, Trần-quý-Châu, Tạ-đình-Cung, Dương-học-Đỉnh, Vũ-v-Giang, Lê-v-Kính, Đỗ-tri-Lễ, Ng-v-Lộ, Hoàng-tích-Minh, Lê-đình-Nhơ, Ng-duy-Nin, Ng-hữu-Ninh, Nguyễn-tường-Tam, Ng quang-Tạo, Ngô-v-Tín, Ng-hữu-Tứ, Ngô-trực-Tuân, Phùng-ngọc-Tuệ, Ng-Bác, Phạm-hữu-Chương, Ngô-mạnh-Đắc, Trịnh-huy-Đạo, Ng-văn-Khai, Ng-khắc-Nhuận, Ng-hữu Tôn, Phạm-gia-Tuấn.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày Chủ nhật 25 đến ngày thứ Sáu 27 Mai 1924.

THỜI SỰ PATHÉ

THỜI SỰ ÉCLAIR

TÍCH LE PETIT CAFÉ

Hài-kịch chia làm năm phần

Do Triston Bernard soạn

Do Raymond Tristan Bernard đặt cảnh

Có Max Linder là một nhà diễn kịch trứ danh của Pháp diễn.

LỜI DẶN. — Sau bởi thứ hai tích *LE PETIT CAFÉ* thì entr'acte

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này:

Hôm 8 tháng giêng năm 1924 vì có người đến báo thì M. Bonnemam là phó đoan cùng với hai người lính đoan vào nhà phó tổng Ng-viết-Thừa ở làng Xuân-đàm (Bắc-giang) đi khám thuốc phiện lậu. Lúc ấy nhà phó tổng có giỗ đông người đương ăn uống. Viên phó đoan đến xưng danh hiệu và chức vụ, và nói cho biết vào khám thuốc phiện lậu. Bấy giờ người bố phó tổng đứng dậy lăng mạ viên thương chính lấy. Lúc đương khám thì thấy nổi trống ngũ liên gọi dân làng đến. Viên phó đoan k âm không thấy gì cùng với lính sắp sửa đi ra thì thấy một bọn ước 200 người sấn đến trước mặt thét chửi rồi đánh. Viên phó đoan cùng lính gỡ chạy đến công làng thì họ cầm gậy đuổi theo đánh phải mấy thương vào đầu, vào cánh tay vào bụng và vào chân viên ấy ngã gục xuống đất. Họ tâm trói viên ấy và gười lính tên là Phạm-T-n giải về nhà phó tổng.

Sau xét ra thì phó tổng xui dục dân đình đến đánh người nhà đoan mà bị tên Lương-v-Hiên cả thảy 6 tên dự việc chống cự ấy.

Tòa xét mãi đến 1 giờ rưỡi mới xong và kết án phạt Lương-văn-Kiên 3 năm tù Ng-viết-Thừa 2 năm tù Trần-đình-Dâm và Lương-v-Can mỗi tên 18 tháng. Còn Ng-kim-Hê và Lương-v-Thuyết can về việc ấy được tha vì xét không đủ chứng cớ.

Trường kỹ-nghệ thực hành Hanoi. — Kỳ thi tuyển học-trò vào trường kỹ-nghệ thực hành ở Hanoi (Ecole des Arts appliqués) thi đến ngày thứ hai 8 Septembre 1924 hồi 8 giờ sáng sẽ mở tại ba nơi là Hanoi, Việt-trì và Nam-định.

Các thể lệ thi :

Các thí-sinh phải là người dân Pháp, hay là người xứ bảo-hộ, xứ thuộc-địa của Pháp, ít ra 15 tuổi và phải có đủ sức khỏe để theo học mới được. Việc này đến khi học-trò trúng tuyển được vào học tạm rồi sẽ có một ông thầy thuốc của nhà trường xét.

Học-trò ngoại quốc cũng có thể được theo học, nhưng vào chân tự do học sinh mà thôi (élèves libres).

Cái học lực của học-trò tuyển vào trường kỹ-nghệ cũng như học lực của học trò lớp Cao-đẳng (cours supérieur) các trường Sơ-học.

Các học-trò thi đỗ rồi, đến ngày thứ hai 22 Septembre phải đến tại trường kỹ-nghệ ở Hanoi, đường Jauréguiberry số 4 để thi vệ sinh nữa.

Những người đã có bằng Sơ-học rồi thì được miễn kỳ thi loại ra.

Đơn xin ứng thi :

Các thí sinh nên gửi đơn xin ứng thi trước ngày 1er Septembre cho quan Công-sứ tỉnh mình ở, để quan công sứ chuyển đệ cho quan Đốc-học trường kỹ-nghệ Hanoi hay là cứ gửi thẳng cho quan Đốc-học trường kỹ-nghệ cũng được. Các thí sinh nào k ông gửi đơn kịp thì cũng được trình cái giấy khai sinh hay là cái thẻ căn-cước mà thôi.

Sổ học sinh lấy vào trường :

Một trăm người chia ra như sau này : 30 người ban làm đồ gỗ ; 10 người ban làm máy ; 25 người đúc đồng, 15 người thợ chạm kim-khí, 10 người *chauffeurs* (vận máy ô-tô).

Ngày khai trường

1er Octore.

Thể thức học ở nhà trường

Kỳ học học định là trong bốn năm. Học-trò ăn ở ngoài đến học. Những khi dụng đến học nghề và những giấy bút thì tiền phí tổn nhà trường chịu cho.

Học trò có hạng tự do học sinh và hạng học sinh ăn lương.

Học sinh ăn lương thì mỗi tháng được như sau này :

Năm thứ nhất :	6 $ 00
Năm thứ nhì :	7 00
Năm thứ ba :	8 00
Năm thứ tư :	10 00

Mách các nhà mua muối. — Hôm 24 Mai sở Thương-chính đã ký nghị-định mở ba kho muối Chợ-cồn, Quất-lâm và Vạn-lý để cho công chúng ai đến mua bao nhiêu cũng được. Cả ba kho ấy cả thảy được độ 6, 7 trăm tấn (10.000 kg). Giá bán ở đấy là 32 đồng một tấn, tiền vận tải về đến Hanoi mất độ 3 đồng một tấn, đường đi mất vài ngày.

Vậy các nhà muốn mua muối nhiều nên mau rủ nhau đến đấy mà mua ngay đi kẻo lại để cho người ngoài mua mất. Hôm nọ sở Thương-chính cũng mở bán 6, 7 trăm tấn mà nghe đâu người mình chỉ mua được có vài mươi tấn mà thôi, nói rằng tại mình biết chậm quá và không có auto đi kịp bằng họ hóa nhỡ.

Trong ba kho này thì có kho Chợ-cồn muối nhất mà đường vận-tải đề hơn và chóng hơn cả. Đi auto từ Nam-định về đến Chợ-cồn mất 2 giờ đồng hồ, tiền cước là năm hào.

Phan-hiên-Oánh

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARISIENNES » mỗi gói. . . . . 0 p 08

Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. . . . . 0 . 10

Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-lương) hộp vào hộp hảo kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20

3697

Xe lửa đụng nhau. — Bản quán được tin rằng hồi 5 giờ chiều hôm chủ-nhật 25 Mai, chuyến xe-lửa cuối cùng ở Hanoi đi Na-cham, khi vào đến ga Phố-vị thì đụng phải chuyến xe-lửa chở hàng ở Lang-sơn về. Nguyên hai chuyến xe này thường vẫn tránh nhau ở Phố-vị, và lại phàm xe-lửa đến ga có chuyến khác tránh nhau thì bao giờ tài-xế cũng phải hãm đứng lại ở đấy ghi để đợi xem xếp ga có cho vào mới được vào, thế mà như hai chuyến xe-lửa hôm qua thì hai người tài-xế cùng vào nhanh cả, chuyến xe ở Lang-sơn về, dương vào ga, nhưng đi mạnh quá thành ra quá cữ, hãm không kịp, dương khi sắp sửa lùi lại thì chuyến xe ở Hanoi lên cứ p ăng phăng vào thẳng, nên không đủ sức mà hai bên cạnh đầu toa máy đụng phải nhau, hai cái máy cùng bị hư hỏng cả. Cái đèn chiếu cũng cái bậc lên xuống và cái ống hãm ở đầu máy bị gãy tan nát, cả hai cái cũng phải đứng lại đến ngót nửa giờ để sửa sang lại mới chạy tam được về Phả-lang thương. Khúc đường sắt cũng bị cong như cán cung đến tâm chín thước, nhưng may không việc gì đến người cả.

Trong khi dụng nhau thì người trong toa đều xôn xao lo sợ, có người khiếp quá lên nhảy cả xuống đất, hàng họ đồ đạc đồ lỏng chỏng cả. Thật là hú via.

Ấy cũng là may, một cái máy đã hãm đứng ngay lại được mà còn hư hai đến thế. Chỉ chậm một tý thì không những đồ toa trượt bánh mà tai hại chửa biết bao nhiêu. Việc này còn đương xét xem lỗi tại bên nào, còn hôm nay đã đưa về nhà máy *gare* Hanoi để chữa.

CÁO BẠCH

Hiệu Báo-chế MONTÉS nhà ba chuông, có lời để các nhà làm đồ thủy tinh biết rằng nước acide fluorhydrique đã tới nơi.

Ai có con em đi thi bằng Sơ-học ?

Tôi người gần quê tưởng không nên để học-trò đi thi kỳ thi bằng Sơ-học nam nay được, mang nặng những mấy lang Sâm và ăn được mấy nên Cao mua tại hiệu QUẾ-LÂM. Số nhà 42, phố Phúc-kiến. Hanoi, mà nay sức mạnh bổ lên, tinh-thần tỉnh-táo, xem sách thuộc, nghĩ ngợi mau, thật có kiến-hiệu xin mách anh em ai sửa-soạn đi thi nên dùng thử mà xem.

Nguyễn-huy-Xương lại cáo

Xe cộ đi lại ở đầu ghi Sinh-từ. — Phần nhiều xe cộ đi qua lại chỗ đường sắt Sinh-từ, hay tham dự mau, lắm khi trông thấy thật là rung mình, ngay như buổi chiều hôm thứ bảy vừa rồi cũng thế, dương khi toa máy dắt một đoàn chạy sống sộc ra, người chắn gác (garde barrière) hết sức cản người và xe lại cũng không được, bọn phu xe cứ tranh nhau kẻ trước người sau để đi cho khỏi, giữa lúc ấy có cái xe ngựa của hai vợ chồng ông Tây ngồi chạy qua, vì người chạy xốn xáo, nên con ngựa cứ lồng lên, thành ra một cái nút người và xe cứ tắc lại, ai trông thấy cũng phải rớn óc rùng mình, may toa máy dồn nên người lái xế hãm ngay được, mà cái nút tắc kia mới vỡ tung ra chạy được, chứ nếu phải chuyển xe chạy đi thẳng thì thật là nguy to. Chỗ này cần phải mở rộng ra mới được, chứ con đường đi lại rộn rịp nhất thành phố mà chật hẹp như thế tất có ngày nguy.

Tòa án Trừng trị — Sáng hôm nay, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Cho mượn thẻ tùy thân. — Nguyễn-công-Cẩn tức Lưu phải phạt 3 tháng tù án treo về tội cho tên khác mượn thẻ tùy thân.

Lừa đảo. — Lưu-v-Tương, là mai-bản, phải phạt 4 tháng tù về tội lường 37 p 78.

Đánh bạc. — Phạm-thị-Cả bán gạo phải phạt vắng mặt 16 quan về việc đánh bạc.

Ăn cắp và chứa đồ ăn cắp. — Trần-văn-Hiền và Trương-văn-Phan tức Quản làm công cho một người Tây trung việc giặt quần áo các trường học, thông đồng với nhau ăn cắp 5 cái chăn giải giường đem gửi tên Gu là cu-li ở trường Bảo-hộ và tên Tòa là thợ dệt. Tòa phạt tên Hiền, tên Phan, tên Gu và tên Tòa mỗi tên 4 tháng tù, nhưng cho hai tên chứa đồ được án treo.

Lừa của chả. — Ng-v-Lan đưa thịt bò cho hiệu Loisy ở phố Tràng-tiền, nhân dịp người coi sổ sách về Pháp và người khác đến làm thay, đi đòi tiền mấy người khách tiêu đi không đưa trả chủ nữa. Tòa phạt tên Ng-v-Lan 4 tháng tù.

Ăn cắp điêm. — Ng-thị-Tư làm ở nhà máy Điêm ăn cắp 130 bao điêm đem bán cho người k ác để lấy tiền thì có người mật-thám bắt được. Tòa phạt thị lấy 50 quan.

Đánh nhau ở Ván-đình. — Hoàng-đình-Phúc là tài-sế ô-tô, vì chuyện bất bình, có cãi nhau với Đặng-văn-Chu tức Biểu bán hàng ở Ván-đình (Hà-đông), đêm hôm sau, Hoàng-đình-Phúc rủ đồng cẫm gậy đến gây sự đánh anh em Đặng-văn-Chu bị thương. Hoàng-đình-Phúc cũng bị thương ở cánh tay. Tòa phạt Hoàng-đình-Phúc, Trịnh-Úc, Hoàng-đình-Vinh, Trịnh-v-Can và Đào-v-Thanh mỗi tên 15 quan. Còn Đặng-v-Chu và Đặng-văn-Thìn thì được tha.

Một bọn cướp leo tường vào nhà lấy của. — Mme Ng-thị-Cả, buôn gạo, nhà ở phố Thanh-giám có trình Cẩm rằng sáng hôm 24 nồi 4 giờ, có một bọn bảy đứa trèo tường vào nhà rồi trói cả chủ nhà với con gái và dây tớ lại, chung nó lấy 700 đồng và một chuỗi hạt đáng giá 130 đồng rồi tẩu thoát được cả.

Nở mặt-thám đang truy vấn.

Ăn cắp dây đồng hồ. — Lê-v-Cư 33 tuổi, làm thợ nề cho sở Lục-lộ, nhà ở hàng Bông, số 133, bị kiện là ăn cắp một cái dây đồng hồ vàng giá 60 đồng của cô Lê-thị-Tuyên ở đường 112 thì nay đã phải giải vào tòa án.

Ngạch tòa Sứ. — M. Vũ-đình-Khôi thư-ký hạng ba ngạch tòa Sứ, xin nghỉ giả hạn theo như đơn xin ngày 5 octobre 1923 thì nay lại được phục chức cũ.

Trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang. — Cậu Ng.-hữu-Can, học-sinh trường Canh-nông thực hành ở Tuyên-quang nay được thôi học.

Thăng hàm. — M. Nguyễn-khắc-Nhượng, án-lâm-viên điện-bạ giáo thụ hạng ba hưu trí tại Hà-đông nay được đặc cách thăng Hàn-lâm-viện điển-tịch.

Chẳng khác chi trò chớp bóng. — Sáng sớm hôm từ sáu 23 Mai có một ả ra gà đề lên xe lửa, trong khi tứ biệt thì hai chàng ra tiễn, quyến luyến chẳng nỡ phân tay, khuyên ả ở lại để chi chi không rõ, nhưng ả cứ khăng khăng một mực, quyết chí từ giã Hà-thành, trước hai chàng còn êm đềm khuyên oán, hết sức giữ lại không cho ả lên xe, nhưng sau thấy ả quả quyết chẳng đã, một chàng bèn ấm phăng ngay ả lên vai chạy một mạch vào cửa ga đứng thở, làm cho bành-khách khắp ga phải ôm bụng mà cười một phen xuýt khốn.

X. lai cảo

NỮ-HÀI-TẶC

(Trinh-thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÙI-CẨM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất

Có sửa đổi lại nhiều chỗ

Sách dày hơn 100 trang

Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp

Giá mỗi quyển . . . . . 0$30

Tiền cước . . . . . 0 . 11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho :

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

61 - 63 — Rue du Coton — Hanoi

Làm chay ở chùa Am. — Ngày 17 tu vừa rồi, ở chùa Am nghĩa-địa Bạch-mai, đã lập một đàn chay năm đêm ngày để cầu cho vong-linh được siêu-sinh tịnh-độ, mãi cho đến ngày 21 ta mới xong. Trong những ngày ấy, khách thập-phương xa gần mang vàng hương đến lễ bái rất đông và các trai thanh gái lịch đua nhau đến coi cũng lắm. Trước sân chùa có dựng lên hai cái nhà lá to : một cái bày đàn phá ngục, một cái bày nguyên các mũ mãng thần-linh và quần áo chúng-sinh và lập đàn cắt-kết, dưng đàn mông-sơn nữa. Vui nhất và đông nhất là hôm phá ngục và mông-sơn thí-thực, người kéo đến xem đông lắm.

Cuộc làm chay này thật nghiêm-chỉnh không hỗn tạp như các đám khác, và công việc được hoàn-hảo, thực là phúc quả được viên thành vậy.

Tân lai cảo

Ngạch thừa-phát. — M. Trần-mạn-Nguyên, thừa-phái hạng tư tại huyện Yên-dũng (Bắc-giang) nay đổi đi châu Hữu-lũng cũng ở hạng ấy và kiêm cả chức lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp ở châu ấy thay M. Ng-huy-Tường là thừa-phái sang năm lại đi Yên-dũng và cũng kiêm chức lục-sự.

Ngạch Mật-thám. — Những người có tên sau này được bổ làm mật-thám ăn công nhật, mỗi ngày 4 hào : MM. Phạm-v-Sa, Ng-ngọc-Bội, Ng-v-Chung, Ng-văn-Thịnh, Ng-duy-Khoa, Lương-v-Lo, Đào-k hắc-Đệ.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE TUBUET

Thương làm đề nghị đồng Bắc đảo hội-đồng Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tanis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Al-cập Rue.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

giờ khám bệnh : Sáng : 7 giờ đến 9 giờ
Chiều : 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN BIẾT LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh số : ĐƯỜNG GIA-LONG, 23, GIÁP NHÀ SỐ 236

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng thành-phố phiên thứ ba 20 Mai 1924. *Xét sổ chi thu về năm 1923.* Tiền thu vào là 801.828p.88 thì theo như sổ dự-toán trước của đời ra được là 102.498p.58.

Việc tài-chính năm ngoái sở dĩ được dồi dào như thế cũng là nhờ ở mấy món thuế sau này : thuế sát-sinh và thuế chợ thu được 24.388p.20 ; thuế xe 13.667p.87 ; tiền bán nước ăn 10.289p.36.

Tiền chi phí các khoản hết tất cả là 656.552p.68, đem so với sổ dự-toán trước là 689.590p.24 thì còn thừa ra 42.777p.62

Vậy một năm 1923 tỉnh cả số tiền thu vào và chi ra còn dư được 145.276p.20 thì cả hội-đồng đều chuẩn-y các khoản.

Xét sổ dự toán phụ về việc cấm đỗ. — Sổ dự-toán phụ về việc cấm-đỗ năm 1924 đã nhất định khoản chi thu tất phải số 13.021p.91, về khoản chi ra lại lấy thêm 1.700 đồng nữa cho đủ số 5.000 đồng để giả chinh-phủ Bảo-hộ số tiền đã cho vay từ trước là 140.000p. mà nay chỉ còn nợ lại có 100.000p.

Hội-đồng đều ưng chuẩn.

Ông hội-viên Caron có đứng lên gải bày rằng nhà cấm-đỗ của thành-phố hiện nay rất áp-sáp và chật hẹp, xin hội-đồng nên trù tính ngay việc làm hẳn ra một tòa nhà cho được chỉnh đốn. Hội-đồng công-nhận lời bàn của M. Caron. Song xét ra ngày nay còn có nhiều cớ ngăn trở khác nên hãy tạm đìn vấn-đề đó lại.

Xét sổ dự-toán phụ năm 1924. — Sổ dự-toán phụ năm 1924 trước đã tạm định hai khoản chi thu là 205.500p. vì các công việc định mở mang cho thành-phố tốn phí có tới số 424.172p. 50 rồi.

Xét các đơn xin trợ cấp. — M. Paquin là trưởng ban tài-chính đã dự thảo các khoản trợ-cấp đem trình hội-đồng thì hội-đồng ưng-chuẩn cấp cho hội thể-thao « La Fèche » 100p. học-trò người Pháp ra nghỉ hè ở Đồ-sơn 100p. hội Quân-công hội-tinh 200p. hội Công-thương tương-tế 200p. và theo như năm ngoái cấp cho hội-đồng cuộc Hội-chợ Hanoi *(Còn nữa)*

Bị xe hỏa nghiền. — Chuyến xe trưa ngày thứ sau có một người đàn bà không rõ căn-cước, chừng sáu mươi tuổi, đi qua đường sắt nên bị xe lửa nghiền bắn ra ngoài, đầu vỡ một miếng khá to và chân trái xây xát ít nhiều, chưa kịp đưa vào nhà thương thì đã tắt nghỉ.

Cúng ôn. — Ở địa phận dưới Sán-kho có một đám đến cúng ôn thiết lập ngay ở dưới cái kho chứa khoáng mỏ và bắp gạo. Chiều ngày thứ bảy trước đám đàn lấy rước, hồi ra là rước đi chiếu hồn chúng-sinh, đi đầu có năm là cờ giấy ngũ phương, thứ đến cái trống nhỏ, thứ nữa ông sư có râu (thuy pháp) rồi đến một cái bàn độc, cách đấy một đứa trẻ vác cành-phan mới đến cả bàn nữa có vài cỗ mũ mã che lọng. Họ rước từ đám đạo đến đầu kho khám hàng thì rẽ ra ngoài cầu thờ vẻ.

Lễ ra họ làm đàn, họ rước xách cũng mặc họ, chư nói đến làm gì! Nhưng mà khốn lắm, ở nơi có nhiều người Tây, Khách làm việc, thấy sự mê-tín dị-đoan làm vậy, thì họ bình-phẩm chế diễu đến điều, khiến những người hiểu được tiếng của họ phải ngậm ngùi hổ thẹn.

Nghe đâu đám đàn ấy cũng có nhiều người thường xem báo chí đừng vào chân thờ xưởng thì phải. Oi! những ông như thế còn mê-tín làm vậy, thì trách chi bọn phu ngu-si kia nữa! Buồn thay!

Một người xem rước lại cảo

Không có thể thuế thân. — Vừa rồi linh cảnh-sát vào các lầu xanh tóm được mấy chú Khách không có thẻ thuế-thân ăn đưa về bốp.

Bắt chó. — Con chó của M. Ng-văn-Sang ở ngõ Quảng-lạc phải bắt đưa vào sở thú-y xét vì cắn vào chân trái tên Phạm-v-Sùng 14 tuổi.

Linh cảnh-sát lại bắt được 5 con chó chạy ngoài đường đưa về nhà nhốt súc-vật.

BẮC-NINH

Tuyên-linh. — Chiều hôm thứ năm các quan phủ huyện và các tổng lý có đưa linh đến trại khô xanh để tuyển đóng lắm,

Cháy. — Hồi 2 giờ đêm hôm thứ bảy, một nhà kia buôn nón ở phố Tiền-an, không biết trong nhà đèn hương hay là nấu nướng vô ý làm sao mà cháy mất cả một cái nhà ngói và đồ đạc thiệt hai mất vài trăm đồng. Đương khi cháy thì sở Cẩm cho linh đến cứu chữa ngay xuống được, nếu không thì cháy sang cả bên nhà láng diềng.

TUYÊN-QUANG

Ô tô đã chạy. — Bộ trước ô-tô nghỉ vì đường xấu, ý hẳn nay đường chữa song ô-tô lại bằng lòng chạy vậy. Bà con tỉnh này đã nhận được thư-từ nhật báo như thường, không phải trông ngóng đợi chờ như trước nữa.

Lễ kỷ yên. Độ nay nhân-dân ở trên này đã làm lễ kỷ yên nhiều lắm, vàng mã vơi ngưa làm không kịp bán. Thật là sùng quá. Giá cứ cấm tiệt ngay những thứ chước thổ tả như vải mận, dưa v.v... thì hà tất phải cầu mới yên. Cái lòng mê tín của người mình thật là buồn cười quá.

S. N. lai cảo.

XUÂN-TRƯỜNG (Nam-định)

Thất cổ tự tử. — Mới đây dân làng Hoành-nha có trình quan sở tại về khám một người tên là Hoàng-v-Hòa thắt cổ tự tử. Vợ tên chết lấy cớ cung rằng vì chồng đau mắt đến nỗi lòa, bực mình tự tử.

Cờ bạc. — Trong mấy tháng nay cái nạn cờ bạc ở phố ta một ngày càng nhiều. Có khi đến ba giờ đêm mà tiếng sóc-đĩa vẫn ồn-ào như chợ, tiếng nói tiếng cười làm rầm rĩ luôn luôn, khiến cho kẻ lao lực ban ngày mà đến đêm cũng không sao chợp mắt.

Ai là khách cờ bạc nếu ngẫm câu : « cờ bạc là bác thằng bần, áo quần bán hết tra chân vào cùm » thì nên tỉnh ngộ lại để mà bỏ đường tinh thần chẳng hơn là đêm nào cũng mải miệt vào cuộc đỏ đen ư ?

Hồng-Trang lai cảo.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

NGƯỜI BIỂN-LẬN

(L'AVARE)

Hài-kịch của MOLIÈRE tiên-sinh soạn ra

NGUYỄN-VĂN-VỊNH dịch

Hội Ái-hữu của Tân-cựu học-sanh trường Cao-đẳng đã diễn tại nhà hát lớn Hanoi, ngày 18 Janvier 1924

In chữ Pháp và chữ Quốc-ngữ hai lối văn song nhau

Giá mỗi quyển. . . . . 0$50

Tiền cước gởi đi các tỉnh, mỗi quyển. . . . . 0 . 11

CÓ BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
CHO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân kính
Mặt có kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Beri, — HANOI
3029

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TELEPHONE N° 266

[illegible]
YU-WO-TSEONG

Hiệu Bào-chế trung-ương
Vân-nam
Chi-điểm ở HO-KOW
gần LAO-KAY
BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC
Giá bán phải chăng
Các tỉnh gửi mua cũng được
3843

CHÈ ĐẦU-XUÂN
號正泰金
茶名子獅
Bản-hiệu đến lô annam lại có mới thứ chè chính-hiệu thượng-đẳng vũ-sơn-chà sang, liên-tâm, ô-long được nước, nhưng lại được hương để bán hẳn các quý-khách, các thứ chà danh như sau này :
Kim-thái, Công-thái,
Lâm-mậu, Như-ý,
Ngũ-phúc, Minh-thái,
Tam-nguyên, Tam-hỷ,
Thiên-thái, Kim-mậu.
Những thứ chè này tất tiền, giá lại phải chăng. Xin mời các ngài lại mua ủng hộ cho, chúng tôi lấy làm đa tạ.
KIM-THAI
HANOI : Rue des Cantonnais N° 3, Téléphone 480.
HAIPHONG : Rue Chinoise N° 140 Téléphone 272.
2101

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da
Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cùng là trị lành ghẻ chóc trên da đầu con nít, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết ngứa liền, có gãi da rất rao, phỏng, sưng thì cùng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, những là : có sỏi, da ủng đỏ, mục, nhọt, nổi phỏng, ghẻ chóc, tróc da, tróc vảy, nức da, trầy trụa, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức tay đức chốn, phỏng lửa, bị vật độc chích cắn, vân, vân.

VIỆC KINH-ĐÔ

Một đám cưới to — Bản-quán tiếp được bài sau này của một nhà bạn đọc báo, xin cứ nguyên-văn đăng báo.

Mới đây ông tham Ng-xuân-Tuyển thị-độc học-sĩ tỉnh Hà-tĩnh, đã tục-huyền với mẹ (cô) Bảy Duyệt là con gái út cụ huyện Phụ-lộc ở kinh-đô Huế. Cụ ông là con dực ông Tuy-lý vương, nghĩa là cháu vua Minh-mạng. Cụ sinh ra ông Hồng-lô tự-khanh Ưng-Thông làm thầy thuốc ; ông Ưng-Phục làm đa-biểu nhà Fiard et Cie : ông Thị-độc học-sĩ Ưng-Hanh làm thư-ký tòa Khâm-sứ ; và ông Ưng-Hoat cũng làm thầy thuốc ở Nghệ-an.

Ông Tuyển, quan Hà-đông, trước là rể cụ tham Võ-phạm-Hàm, thất nội trợ đã 3 năm, nay lại được vô làm rể cụ huyện Phụ-lộc, như vậy thật là kiếp xưa ông đã kheo đáng tu ! Tiếp dây ký-giả xin « theo bẫu vẽ rạng » mươi dòng qua qua về đám cưới ấy ;

Đám cưới định vào ngày 11 Mai, nhưng trước bữa 8 Mai là bữa ông Tuyển đưa cụ tứ-mẫu cùng bé ban về Huế, thì nhà gái đã rần thiết trang-hoàng một cách rất là lịch-sự : không kể những trướng gấm màn thêu, bình hoa chậu cảnh trong nhà ngoài rạp, cứ coi riêng về đèn lồng đèn bông 4, 5 trăm ngọn lồng lánh bên dèm, đã đủ rực rỡ rồi !

Bữa 9 Mai, khi nhà gai dáp lễ « Tạo ngôn » rồi, thì ông Hồng-lô Ưng-Thông đưa bà con cùng em rể mới về nhà dãi đại tiệc. Sáng bữa 10 Mai thì hai họ lại về dự tiệc tại biệt-thự cụ huyện, quả 10 giờ đêm thì tiệc mới tan.

Bước sang 11 Mai chính là ngày cưới, lại linh đình quá : 50 tên ho-ba (phu khẩu) mặc đồ ma-tiên áo nẹp đi mang lễ vật ; đứng chủ hôn là quan Chưởng vệ bưng hộp đi đầu, kế đến các bà mang-phụ, bận phẩm-phục đại-trào, rồi đến các quan hàn-lâm đi họ, đi phò rể, tiếp theo một loạt áo gấm thẻ ngà, lọng xanh xe nhà hết thảy. Đúng 3 giờ chiều, ngoài sân dứt tiếng pháo, thì trong nhà làm lễ Tơ-hồng, rồi nhà gái mở tiệc sâm-banh đãi quan viên hai họ, ch đến 6 giờ chiều lạt nắng, thì quan viên nam nữ cùng về nhà ông Ưng-Phục, ăn tiệc ban đêm, 9 giờ có cuộc hát bội kèm với tiệc sâm-banh thân dêm suốt sáng. Bữa ấy lại trùng vào ngày lễ Jeanne d'Arc cho nên vui vẻ là thường ; hoàng-phái vương-thân trong phủ, nhân ngày rảnh việc đo dự tiệc đã hầu khắp mặt. Mà trò hát bội bữa ấy thì phần nhiều lại là người trong tiệc ra đua tài với nhà nghề cả. Tiệc tan thì vừa sáng bạch ; các quan viên cáo thoái xin về ngủ suốt một ngày. Ấy duy có bữa đó là im tiếng pháo.

Qua ngày 13 Mai là ngày « nhi-hỷ » thì quan nguyên Hình-bộ-tham-tri Ưng-An mở cửa đến Tuy-lý-vương cho tân-lang vô lạy ; rồi lần lượt cô dâu chú rể đưa nhau đi lạy nội ngoại gia-tiên. Năm giờ chiều, nhà gái lại mở tiệc mừng, pháo lại nổ liên-thanh tự do. Khi hai họ đủ mặt cả rồi, thì chú rể cô dâu ra lạy mặt, rồi thâu nhận lấy những xuyến vàng điệp nhẫn kim-cương và tiền bạc, trước đối của hai mục cung ba con chu bác anh em chi em trong họ tặng cho. Tiệc bày quá là trọng-thể, mà bà con trong phủ dự tiệc cũng lại quá đông : trong hàng công-tử, có cả cụ nguyên Hiệp-tá Hương Khảng, cụ Hương-Dược ; cụ nguyên Công-bộ thi-lang Hương-Thiết ; cụ phủ Hương-Ngại vân vân. Hàng công-tôn thì có cả ông Ưng-Dự làm khân-chủ ; ông Thanh Ưng-Thuyên, ông Biên-tu Ưng-Oanh v. v. Hàng mang-phụ dự tiệc cũng nhiều, tiếc rằng ký-giả nhớ không hết được quí-danh qui-hiệu. Nhân trong họ nhà gai có chút làng xa, nên chi khách ngoại, thủy-chung không mời ai cả ; trừ ra không kể quan Chủ-sự Cơ-mật Nguyễn-trọng-Mưu là nhạc-phụ ông Ưng-Hoat ; và quan Quang-lộc-thiếu-khanh Cung-quang-Địch là rể họ. Tan cuộc sâm-banh thì tới cuộc hát bội và mùa bài-bông ; con hát bữa ấy đều là con hát của ba chùa nhất cho mượn cả. Bữa ấy vì trời lắc đắc có mấy hạt mưa, bắt đắc dĩ đến 12 giờ đêm, quan viên đều giải-tán.

Cũng vì giữ tiếng « có bụi » cho nhà gái, nên bữa 15 Mai ông Tuyển mới đặt tiệc sâm-banh riêng tại Đông-nam-lâu để chào bè-bạn trước khi về Bắc. Dự cuộc có ông thầy thuốc Trần-đình-Nam, ông thủ-ỷ Chinh, ông Thương-cao-Động, ông kiểm-giao Lê Âm, các ông tham ở Huế là MM. Hòa, Sắc, Mỹ, Hạp, Dương. Ban và ông thầy thuốc Ưng Hoat là em vợ ông Tuyển.

Từ bữa 15 Mai trở đi thì vợ chồng ông Tuyển cùng nhau sánh vai nối gót chơi hầu đủ mọi nơi thắng cảnh.

Đến 20 Mai, nhạc họ-hàng rồi vợ chồng mới thuê auto riêng về Hà-tĩnh. Thủy-chung đám cưới vừa 12 hôm.

T. H. X. lai cảo.

Tin Saigon

Cái nạn ô-tô

Chiều 21 Mai hồi 6 giờ 15, có một đứa bé con lên 4 tuổi là Pierre René Hélourry đi học về tới phố Richaud thì bị một cái ô-tô lớn của M. Gay do một người *chauffeur* Nam vận mấy đụng ngã. Hai bánh xe sau đè qua lên mình đứa bé, được 10 phút thì chết. Tội nghiệp.

Lại một cái nạn ô-tô nữa

Chiều 22 hồi 5 giờ rưỡi lại một cái ô-tô nữa của M. Boyer là quan cai-trị đương phải một người con trai là Farge Victor 14 tuổi học sinh trường Tabert bị thương ở đầu và ở trên mi mắt. Phải khiêng ngay vào nhà thương. Tên *chauffeur* đã bị bắt.

Cuộc thi thơ

Của Ngô-tất-Quyên nữ-sĩ

MMCDLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ tuy xưa dạo vẫn sùng.
Trải mấy hoàng-vương cùng đế bá,
Biết bao xuân bạ lại thu động.
Rêu phong cột Lý in sông Nhị,
Đấu cũ bia Lê tạc núi Nùng.
Đúc chuôi tinh-anh nên quốc-túy,
Cùng tương mục sức gió mưa rung.

Nga-My
56, hàng Song, Nam-định

MMCDLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vua Lý xây nên miếu mấy trùng.
Trở dậu khuê in riêng một cõi,
Cung tương Khán vững trải bao đông.
Khơi nguồn đạo mạch miền Thu Tử,
Mở lối nho lâm cõi Lạc Hồng.
Thành quách cỏ đỏ nay đổi mới,
Mà dây hương khói vẫn thơm nồng.

(Làm trong lúc thi)

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cáo-bạch mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi báo-quán, thì cần biết đến ở tờ giấy gói báo, hoặc là giữ cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đỡ tìm kiếm. Kẻo nếu ngài không nhớ hay kỹ tên tên-tắt, hoặc thân quá, không sao đọc được, khánh ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

TUẦN-TY. ...1 TUẦN TY..... 1 diễn
đi diễn lại mà xem ý các quí khách vẫn còn muốn xem. Vậy đến tối thứ tư 28 tháng năm tây này mời các ngài lại đến xem TUẦN-TY.

(Sự-tích ông Chu-mãi-Thần)

Tối thứ hai 26 Mai 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
TRẠNG-QUỲNH
(Hát chèo)
Tích thứ hai :
TỪ THẮNG PHẤT CỜ
(Hát tuồng)

Tối thứ ba 27 Mai 1924
CHỮ TRINH ĐÁNG GIÁ NGHÌN VÀNG
Chữ trinh so giá đang nghìn vàng.
Mắt ngọc vì đâu luống bẽ bàng.
Chàu vọ những toan tình ép uổng.
Con chồng bao quản sự gian nan.

Tối thứ tư 28 Mai 1924
TUẦN-TY
(Sự tích ông Chu-mãi-Thần)

HIỆU
MINH-DƯỜNG
MAI-CHÍNH TỔNG CUỘC
của Đông pháp Yên-thảo công-ty
HÃN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ BÌ ĐÁ
Giáo phố hàng Gai số 83 :

AI MUỐN CÓ NƯỚC SUỐI VI CHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước suối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vị, đau thận càng vô số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận xuối ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế Monies, NHÀ BÀ CHƯƠNG có bán thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.

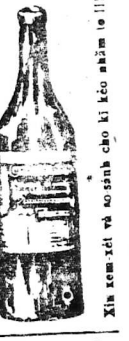
Ai cần dùng hiệu bào chế NHÀ BÀ CHƯƠNG, mua mua muối Sels Vichy

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài được rõ rằng : nhậm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên thì xin gửi bằng măng-đa (mandats-poste) ; chớ dùng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gian thư (timbres-poste), từ thứ 0f,10 (0$14) trở xuống ; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chư không như có máy thứ thuốc về những bịnh là, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Ngự-sử phòng tôi chân phê rằng :

Chiếu may đại được phòng cần MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng sức dương gọi rằng Đông-phòng chế-dùng để tỉ thanh-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trẻ-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS,
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư kì báo này.

Số 44

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC thuật

Nhân-dân trong thành, kẻ nói ra, người nói vào, sau đồn đến tai quan *Chu* hàn-lâm. *Chu* hàn-lâm nổi giận mà rằng :

— Nếu vậy thì *Hoa-văn-phương* thật là loài cầm-thú, công-nhiên cướp vợ người ta ; mà *Tiên-lâm* kia cũng là giống súc-sinh, mặt nào còn nhận sinh-lễ. Về việc này ta đương làm mối, mai sau được về thì ta biết nói thế nào. Bây giờ ta chẳng trách chi *Hoa-văn-phương*, ta cứ họp các sinh-viên mà hỏi tội *Tiên-lâm*, đánh cho nó một mẻ thật đau, rồi kéo cỗ lên nộp quan *Tôn* tri-huyện.

Phu-nhân tìm lời khuyên-giải mà rằng :

— Năm nay phu-nhân đã ngoài 70 tuổi, công đâu mà bận đến mình. Người ta đã có câu rằng : « *Đương làm mối và đứng bầu chủ, can chi phải đỏ* », ai bảo phu-quân đứng làm mối chi ! Vả bấy giờ phu-quân đứng làm mối là có lòng tử tế, muốn cho hai nhà được đẹp duyên *Tần, Tần* cùng nhau. Ngờ đâu *Hoa-văn-phương* lập kế bảy mưu, hãm hại chàng *Phùng-hức* phải đi đày, mà quan Đô-đường lại cưỡng-bách nàng phải kết-hôn với *Hoa-văn-phương*. Tôi chắc *Tiên-lâm* kia cũng bất-đắc-dĩ sự tụy quan Đô-đường mà phải nhận sinh-lễ. Bấy giờ phu-quân sinh sự với *Tiên-lâm* thì *Hoa-văn-phương* lại đem lòng thù oán phu-quân. Thân-phụ *Hoa-văn-phương* ngày nay đang đương đường làm một vị tướng-công, quan Đô-đường đây tức là học-trò, ta định lại làm sao cho nổi ! Tôi khuyên phu-quân nên nguôi cơn tức-giận, chẳng công đâu mà bận đến mình !

Chu hàn-lâm nghe nói, nín lặng nỗi lâu, rồi thở dài mà rằng :

— Ta cũng khéo đa-sự ! Biết thế này thì làm mối chi cho thêm phiền-não ! Sau này *Lâm-chương* về đây, ta còn mặt-mũi nào !

Chu hàn-lâm vì việc ấy mà uất-ức buồn-rầu, chưa được một tháng thì tạ-thế. Lại nói chuyện *Hoa-văn-phương* thấy nhà bọ *Tiên* đã nhận sinh-lễ rồi, mừng-rỡ kể sao cho xiết. Các quan văn-võ trong thành thấy *Hoa* tướng-phủ làm lễ hành-sinh, đều kéo nhau đến mừng. Quan Đô-đường là *Bông-phương-bạch* cũng đến, chỉ có *Tôn* tri-huyện không đến mà thôi. Trong phủ bày tiệc vui mừng, quan khách linh-đình, rượu-che múa hát.

— Khi tiệc tan rồi, *Đông-nhân* nói với *Đông* phu nhân (mẹ *Hoa-văn-phương*) rằng :

— Hiền-muội nên sai người tiến Kinh để báo tin mừng, kẻo *Hoa* tướng-công không biết lại có đính-hôn đâm nào chăng !

Đông phu-nhân bảo *Hoa-văn-phương* viết thư rồi sai người tiến Kinh. Lại nói chuyện nhà bọ *Tiên* sau khi đã nhận sinh-lễ rồi. *Mã* phu-nhân bảo con *Thúy-tá* rằng :

— *Thúy-tá* con ơi ! Hôm nay đã nhận sinh-lễ, ta cũng có lời mừng con !

Con *Thúy-tá* nói :

— Pau-nhân ơi ! Việc này chẳng qua là tôi muốn cho toàn cái tiết-tháo của tiểu-thư, chứ có chi mà đáng mừng ! Bây giờ phu-nhân nên giục tiểu-thư sửa-soạn khởi-hành, nếu chậm thì tất sinh biến.

Nàng *Nguyệt-anh* nghe nói, trong lòng chua-xót, hai hàng nước mắt chảy xuống dòng dòng. Con *Thúy-tá* nói :

— Việc đã như thế, tiểu-thư còn thương khóc làm chi, nên mau mau cải-trang mới được.

Mọi người đều khuyên nàng *Nguyệt-anh* cải-trang, bấy giờ nàng *Nguyệt-anh* lấy bộ áo của *Tiên-lâm* ra mặc. Con *Lạc-hà* cũng giả-dạng làm một tên thư-đồng. *Tiên-lâm* đã thuê sẵn một chiếc thuyền và sửa-soạn đủ các đồ hành-lý, chỉ đợi đến tối hôm ấy thì khởi-hành.

Nàng *Nguyệt-anh* nói với *Mã* phu-nhân rằng :

— Thân-mẫu ơi ! xin thân-mẫu ngồi cho con lạy.

Mã phu-nhân ứa nước mắt khóc mà rằng :

Con cùng *Lạc-hà* trong khi đi đường, nên phải giữ-gìn cẩn-thận lắm mới được !

Nàng *Nguyệt-anh* lại nói với *Tiên-lâm* rằng :

— Thân-huynh ơi ! Ngày nay em cùng thân-huynh từ-biệt, xin thân-huynh cũng nghĩ cho em lạy.

Khi bái-biệt xong, nàng *Nguyệt-anh* lại nói :

— Thân-huynh ơi ! Em xin có một lời giãi-tỏ cùng thân-huynh. Hai thân ta chỉ sinh được có hai anh em chúng ta. Chẳng may thân-phụ mất sớm, còn có thân-mẫu. Ngày nay em lại chẳng may gặp cái tai-nạn này, phải cách xa dưới gối, không được hiếu-hạ sớm khuya, vậy thân-huynh nên khuyên giải ngày đêm chớ để thân-mẫu vì sự nhớ em mà luống những âu-sầu nghĩ-ngợi. Thân-mẫu năm nay tuổi già sức yếu, nếu người khóc thương quá độ, tất đến nỗi ốm-hại tính-thần.

Tiên-lâm nói :

— Em cứ yên lòng ! Hà-tất còn phải dặn bảo đến điều ấy.

Nàng *Nguyệt-anh* lại nói với con *Thúy-tá* rằng :

— Ngày nay chị em ta cùng nhau từ-biệt, vậy chị ngồi cho em lạy.

Thúy-tá nói :

Tôi cũng xin sụp lạy để từ-biệt tiểu-thư.

Khi hai người giao bái xong, nàng *Nguyệt-anh* lại gạt nước mắt mà bảo con *Thúy-tá* rằng :

— Sau này chị về làm dâu *Hoa* tướng-phủ, em xin chúc cho chị vợ chồng hòa-hợp, chóng sinh qui-tử, để chị trông-nom giúp thân-mẫu và thân-huynh cho em.

Thúy-tá nghe mấy lời của nàng *Nguyệt-anh* dặn, trong lòng ngbĩ thầm : Một vị tiểu-thư có ân-nghĩa của ta kia, ngày nay vẫn tưởng ta thực lòng muốn được kết duyên cùng *Hoa-văn-phương* đó, nào có biết đâu rằng ta đây chỉ đốc một lòng muốn bảo thủ cho *Phùng* công-tử mà thôi.

Thúy-tá nghĩ vậy, nhưng nói ra không tiện, lại nức-nở khóc mà đáp rằng :

— Hà-tất tiểu-thư phải dặn đến điều ấy ! Lòng tôi đây bỗ-đề mấy ai biết, biết chăng chỉ có ông xanh. Sau này tiểu-thư sẽ hiểu cái nỗi khổ-tâm cho tôi vậy.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MMCDLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miễu thanh tôn nghiêm nhất cõi Hồng
Khuê ánh cung tường rêu lẫn biếc,
Nùng xanh hoa cỏ bóng xa lồng,
Mõ khua đàn Hạnh vang nhà Lạc,
Hương tỏa trời Nam ngát núi Đông.
Tòng tự chốn này ai đó tá ?
Ông Chu ấy cũng giống tiên rồng.

Nguyễn-tiến-Phan
Làng Hoàng-mai, Hà-đông

MMCDLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Mà chốn đàn văn mới lạ lùng.
Kỷ-niệm xưa còn đường bệ Lý,
Tôn sùng nay vẫn nước non Hồng.
Chữa bia đá nợ rêu mờ tỏ,
Đối cột đồng kia mực nhạt nồng.
Cảnh cũ người xưa đâu đó tá,
Đàn văn ai cũng bảo tồn chung.

Phạm-thị An
Làng Kim-thap, Hưng-yên

MMCDLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thấy chốn đàn văn luống chạnh lòng
Mấy bệ bền lâu cùng tuế nguyệt,
Bốn tường đứng vững với non sông.
Hàng bia Tiến-sĩ rêu chưa biếc,
Hai chữ Khuê-văn nét vẫn nồng.
Ai về chốn này nên cẩn đẹp,
Ấy gương kim cổ để mà trông.

Tạ-thị-Truật
Làng An lạc, Hưng-yên

MMCDLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Kìa chốn văn đàn giáp cổ cung.
Dưới dẫy kim bi trên ngọc bệ,
Sau hàng cổ thụ trước bình phong.
Nghiên sơ-biểu nọ dòng sông Nhị,
Bút hóa công kia quả núi Nùng.
Cổ tích bảo tồn ai đó tá ?
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,

Tạ-văn-Đòa
Làng An-lac, Hưng-yên

MMCDLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Miếu cũ qua trông sực tưởng lòng.
Cảnh tốt tinh in chim phượng uốn.
Tường cao bóng ảng nắng thu nồng.
Uyên nguyên cách mấy dòng sông [Nhị,
Chiêm ngưỡng xa đầu ngọn núi Nùng
Văn-miếu vẫn nguyên văn-miếu ấy,
Bia văn xin tạc chữ thời trung.

MMCDLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Cái cuộc phiền hoa khéo lạ lùng
Đỏ ấp riêng nền non nước cũ,
Cung tường kia ác vẻ gió trăng trong
Khoa danh nô nức người Nam-Việt.
Tạo phác mở màng thân Á Đông.
Gặp hội văn-minh ngày mới mãi.
Bảo-tồn cổ-tích một lòng chung.

MMCDLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu xây từ Lý-Thánh-tông.
Bao trải xuân thu mưa gió khác,
Vẫn riêng Nùng Nhị nước non chung
Đá bia Tiến-sĩ rêu chưa biếc,
Ngọn đuốc văn-minh lửa đã hồng.
Qua Lý, Trần, Lê đỏ ấp cũ,
Lòng riêng mộ đạo biết bao cùng.

Thục-hiên Quang-Trạch
Làng Vĩnh-khê, Kiến-an

MMCDLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tới cảnh thiên nhiên mới lạ lùng.
Kìa dấu thánh thần hơn đất Bắc,
Nọ gương khoa giáp rực trời Đông,
Trần ai khôn nhiễm màu kiên bạch,
Hoa thảo càng sinh sắc tử hồng.
Quốc-túy hãy còn dường mối đó,
Đá vàng nên tạc một lòng chung.

Nguyễn-đình-Cật
Làng Khả-lãm. Hà-đông

CÁO-BẠCH

Nay bản-hiệu thu-trung thời còn lại ít nhiều hàng tạp hóa (hàng Tàu, hàng Tây), đồ sứ, đồ cổ, v. v. định đem ra bán giá rẻ.

Thật là mộp dịp đặc-biệt, các quí-khách có lòng chiêu-cố, xin gi ngọc đến bản-hiệu ngay, kẻo mà hết mất.

QUẢN-ON-LONG
Nº 8. Rue des Cantonnais
HANOI

3844

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54. Phố Paul-Bert, Hanoi

Thứ thuốc này để trong ống, giữ được lâu không hỏng, các nhà dùng trí-não nhiều, mà phải bệnh đau gân cốt nên dùng.

Đàn bà đau gân cốt cũng nên dùng.

Thuốc này có tiếng đã lâu.

Trị bệnh ... nhức đầu, ...

... mỗi ngày ... 2 hay 3 viên thuốc.

CACHETS
du Dr Faivre

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào chế ra, vì hiệu đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm quí-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá trị đặc biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nhược của đàn ông, đàn bà; bệnh thổ thấn của con gái đến thì; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh mệt nhọc quá vì sự làm ăn, bệnh ngơ ngẩn, bệnh đau lưng, đặt gân, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc Dragées Rabuteau hiệu đầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54. Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc:

PILULES
DEHAUT

PHẨM,

một vật gì ai ai cũng lạc-dụng, chắc hẳn là có giá-trị.

NHƯ,

chè **NINH-THÁI** của bản hiệu cũng nhiều Ngài chiếu cố, vì nó là thứ chè ngon hơn cả, nên các Cụ tín-dụng cho đã lâu nay.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài đọc báo biết rằng tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệu và ông nào mua thì gửi tiền cho, sẽ không ... gửi theo giấy mua thì xin quản khó ... Mua báo thì tính từ ... hoặc mồng một tháng tây trở đi ...

GƯƠNG ĐEO MẮT

Hối mới gọng vàng 1$70 — Gọng tròn đồi-mồi 1$00

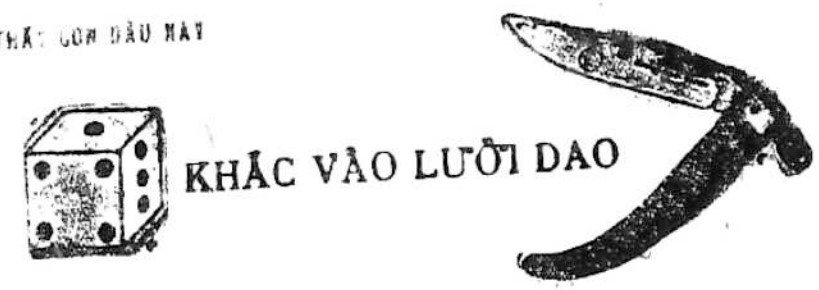
Hộp đựng gương bằng aluminium giá 0$60

Bán tại hiệu: **LY-SENG-BAO**, 42, Hàng Bồ, Hanoi

Gương này cốt bán rao hàng

2052

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

MỚI SANG NHIỀU

Chục xe — Xăm bóng — Vòng bánh

Vải cà-cuống lợp mui — Cao-xu bơm và Cao-xu đạo, vân vân...

Hỏi giá tại Bản hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS

... Boulevard Bobillot, Hanoi

2459

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54. Phố Paul Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu, cũng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có máu ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi, nên uống thuốc:

Hémostyl Roussel
AMPOULES

Đang thời. Những bệnh như là XANH-XAO, ÔM-GẦY, ĐAU LƯNG mỏi gối cùng trẻ TIN-THẦN thì Thầy thuốc đều chữa bằng là **NUCLOCITHOL**.

Thuốc này HIỆU LÂM, trừ bệnh đầu mau mà lại trừ tiệc cốt bịnh.

Thuốc **NUCLOCITHOL** làm sanh sáng MÁU-HUYẾT và cứng-cát GÂN-CỐT.

Thường người ta dùng nó khi đau mới giỏi đang cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh kể trên đây.

Cách uống: sáu hoàn một ngày.

Thuốc bán tại tiệm ông GUILBAUD, Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURS (France)

Tiệm tại Hanoi: Tiệm thuốc của ông Ed. CHASSAGNE

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng để vào từ tám giờ sáng

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC (đệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
PARIS (Đại-Pháp)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
... phố Tràng-tiền ... Paul Bert ... Hanoi

3899

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thắt-sáng và nhánh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Quí-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất quí, thật là sang trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, imperméable cùng các thứ hàng ... Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi: Hiệu NAM-THỊNH

Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi

2818

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị tinh bào không ... pha chế nhiều mốc
mỗi hoàn 0.50 cgr. (uống từ 3 đến 5 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GÂN-CỐT

THUỐC PHÁP — Ở PHÁP QUỐC LÀM

Trữ tại: 6, Rue du Pas-de-la-Mule, PARIS

Cũng có bán tại: Hanoi, Ed. CHASSAGNE, Phần. Haiphong, L. BOURGUIGNON, Phần, và các hiệu bào chế khác.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU GÔ-ĐA CŨ)

RUE PAUL BERT, HANOI

Từ ngày thứ hai 2 Juin đến hết ngày mồng 10:

Bán hạ giá rao hàng

Nước hoa — Đồ rửa ráy — Quần áo mặc trong — Các thứ mũ
Các thứ giầy — Giấy bút — Đồ làm ảnh — Các thứ kính
Các thứ điêu — Đồ dùng trong nhà — Khí-giới
Các thứ đèn — Các đồ vệ-sinh

TẠI CHỖ BÁN VỊ ĂN

Bán rao hàng: Vị ăn thức uống; Rượu vang ngon; Các thứ rượu khai-vị và các thứ rượu mạnh

Việc bán rao hàng này, là cốt để các bạn hàng sắm-sửa, đi nghỉ mát các nơi cho tiện

XEM CHƯƠNG TRÌNH — XEM GIẤY RAO HÀNG

BOITE POSTALE Nº 40

Adr. Tél.: MAGASINS — TÉLÉPHONE Nº 126